

**ПОДАТОК НА ПРИБУТОК
2020/2021:
застосовуємо зміни
(крок вперед і два назад)**

Лектор: **Валентина Верхогляд,**
консультант з питань бухобліку та
оподаткування, САР

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- **ПКУ** – Податковий кодекс України.
- **ГКУ** – Господарській кодекс України.
- **КПКУ** — Кримінальний процесуальний кодекс України.
- **Закон про бухоблік** — Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV.
- **Закон № 466** — Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16 січня 2020 р. № 466-IX (чинний з **23.05.2020** р.).
- **Закон № 786** — Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних осіб – підприємців» від 14 липня 2020 р. № 786-IX (чинний з **08.08.2020** р.).
- **Закон № 1072** — Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 04 грудня 2020 р. № 1072-IX (чинний з **10.12.2020** р.).

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- **Закон № 1117** — Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збору даних та інформації, необхідних для декларування окремих об'єктів оподаткування» від 17 грудня 2020 р. № 1117-IX (чинний з **01.01.2021** р.).
- **Перелік № 1045** — Перелік держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1045.
- **Перелік № 480** — Перелік організаційно-правових форм нерезидентів, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2017 р. № 480.

КАТЕГОРІЇ ПІДПРИЄМСТВ — ДЛЯ ЧОГО ЦЕ ВАЖЛИВО

Категорії підприємств для цілей бухгалтерського обліку та фінансової звітності **визначені ст. 2 Закону про бухоблік**. Від того, до якої категорії потрапить підприємство, залежить:

- які форми фінансової звітності необхідно подавати: повні або скорочені;
- чи обов'язково оприлюднювати річну фінансову звітність;
- чи необхідно проводити обов'язковий аудит;
- чи необхідно обов'язково переходити на МСФЗ.

Для потрапляння в ту чи іншу категорію підприємство має відповідати **мінімум двом з трьох критеріїв** (дані на дату складання річної звітності) (за середньорічним курс **2019 р.**):

КАТЕГОРІЇ ПІДПРИЄМСТВ — ДЛЯ ЧОГО ЦЕ ВАЖЛИВО

Категорія підприємства	Критерії класифікації				
	Ст. 2 Закон про бухоблік			ст. 55 ГКУ (для цілей ПКУ)	
	Сукупна вартість активів	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Середня кількість працівників	Річний дохід від будь-якої діяльності	Середня кількість працівників
Мікро	до 350 тис.євро/ 9,898 млн.грн.	до 700 тис.євро/ 19,796 млн.грн.	до 10 працівників	не більше 2 млн євро/ 60 млн.грн.	до 10 працівників
Мале	до 4 млн євро/ 113,12 млн.грн.	до 8 млн євро/ 226,24 млн.грн.	до 50 працівників	не більше 10 млн євро/ 300 млн.грн.	до 50 працівників
Середнє	до 20 млн євро/ 565,6 млн.грн.	до 40 млн євро/ 1131,2 млн.грн.	до 250 працівників	не більше 50 млн євро/ 1500 млн.грн.	до 250 працівників
Велике	понад 20 млн євро/ 565,6 млн.грн.	понад 40 млн євро/ 1131,2 млн.грн.	понад 250 працівників	понад 50 млн євро/ 1500 млн.грн.	понад 250 працівників

Середньорічний курс НБУ по євро:

За 2018 р. – 32,1429 грн./євро

За 2019 р. - **28,2805** грн./євро

За 2020 р. – 30,7989 грн./євро

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

КАТЕГОРІЇ ПІДПРИЄМСТВ — ДЛЯ ЧОГО ЦЕ ВАЖЛИВО

Лист МФУ від 23.03.2020 р. N 35210-06-5/8860:

«Під час визначення категорії, до якої належить підприємство, використовуються показники, які на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із наведених у Законі критеріїв.

Якщо підприємство однієї з наведених категорій за показниками річної фінансової звітності **протягом двох років поспіль не відповідає** наведеним критеріям, воно відноситься до відповідної категорії підприємств.

З метою застосування норм Закону щодо визначення у 2018 році категорії, до якої належить підприємство, застосовувалися показники річної фінансової звітності за 2017 рік.

Наприклад, якщо за показниками річної фінансової звітності **за 2017 рік** підприємство відповідає критеріям, встановленим **для середнього** підприємства, то для цілей Закону **таке підприємство буде вважатись середнім протягом 2018 і 2019 років**. Якщо підприємство за результатами показників річної фінансової звітності за 2018 та 2019 роки відповідало критеріям **великого** підприємства, то **починаючи з 01.01.2020** таке підприємство **відноситься до категорії великих підприємств** та належить до підприємств, що становлять суспільний інтерес.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

КАТЕГОРІЇ ПІДПРИЄМСТВ — ДЛЯ ЧОГО ЦЕ ВАЖЛИВО

Для підприємства, наведеного у прикладі, що відповідає критеріям великого підприємства та належить до підприємств, що становлять суспільний інтерес, зміна категорії з середнього на велике здійснюється з 01.01.2020, та, відповідно, виникає обов'язок скласти фінансову звітність за МСФЗ. Датою переходу на МСФЗ для такого підприємства, яке вперше застосовуватиме МСФЗ буде 01.01.2020.

Проміжна фінансова звітність, річна фінансова звітність та консолідована фінансова звітність за 2020 рік складається та подається таким підприємством відповідно до вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку з обов'язковим перерахунком показників фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ 1 "Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності". Починаючи з 01.01.2021 підприємство складає проміжну фінансову звітність, річну фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за 2021 рік за МСФЗ.

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ АУДИТ ТА ОПРИЛЮДНЕННЯ ФІНЗВІТНОСТІ

Середні та великі підприємства мають оприлюднити річну фінансову звітність **разом з аудиторським висновком** на власному веб-сайті (**ч. 3 ст. 14 Закону про бухоблік**):

- великі підприємства (емітенти цінних паперів) – **до 30 квітня**;
- великі підприємства (не емітенти ЦП) та середні підприємства – **до 01 червня**.

Відповідальність за порушення порядку оприлюднення фінзвітності разом з аудиторським звітом передбачений **адмінштраф** для посадових осіб підприємства - від **1000 до 2000 НМДГ (від 17 000 до 34 000 грн.)**. Підстава – **ст. 163¹⁶ КоАПУ**.

Порядок відбору аудитора визначений **ст. 29** Закону України від 21.12.2017 р. **№ 2258-VIII** «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Додатково див. лист МФУ від 06.02.2019 р. № 35240-07-10/3365

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ТА ФІНЗВІТНІСТЬ

Закон № 466 вніс зміни до **п. 46.2 ПКУ** і тепер:

- **всі платники** разом з квартальною та річною **декларацією** подають **тільки ф. № 1, 1-м, 1-мс** (баланс) та **№ 2, 2-м, 2-мс** (звіт про фінансові результати);
- **підприємства, які мають оприлюднювати** фінансову звітність разом з аудиторським висновком (в т.ч. **великі та середні** підприємства):
 - з **річною** декларацією подають **ф. № 1 та № 2 без аудиторського висновку**;
 - додатково **до 10 червня** подають повну річну **фінзвітність разом з аудиторським висновком**.

Неподання фінзвітності з аудиторським висновком - **штраф (340 грн./1020 грн.)**.

Фінзвітність подається тільки в **електронному виді** (п. 49.4).

Якщо фінзвітність після аудиту відрізняється від фінзвітності, поданої разом з річною декларацією, до 10.06.XXXX слід подати уточнюючу декларацію, тоді самоштрафу по ст. 50 ПКУ не буде.

Додатково див.: лист ДПСУ від 04.06.2020 р. № 8939/7/99-00-07-02-01-07 (загальний огляд змін з податку на прибуток по Закону № 466), **ІПК від 21.08.2020 р. № 3528/ІПК/99-00-04-02-02-06**: перший раз річна фінзвітність разом з **аудиторським висновком** подається за **2020 р. до 10.06.2021 р.**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЗМІНИ ДО ДЕКЛАРАЦІЇ

Зміни до форми декларації з податку на прибуток затверджені наказом МФУ від 29.10.2020 р. № 649, (набув чинності 01.12.2020 р.) та враховують норми Законів № 466, №786.

В **новій редакції** викладені **додатки**:

- **ПН** до ряд. 23 ПН декларації. Зокрема, передбачено відображення доходу нерезидента з «натуральним коефіцієнтом», додані нові види доходів, в т.ч. ті, що з 2021 р. будуть прирівнюватись до дивідендів
- **РІ** до ряд. 03 РІ декларації;
- **АМ** до ряд. 1.2.1 додатка РІ.

Окремі зміни внесені в додатки ЗП (стр. 16 ЗП), ВП (стр. 26 - 29, 31 - 33, 35), ПП.

Нові додатки для КІК: КІК до ряд. 06.1 КІК декларації (податок на прибуток по КІК), КІК-К до ряд. 02 КІК-К додатку КІК до ряд. 06.1 КІК декларації, КІК-ТЦ до додатку КІК до ряд. 06.1 КІК декларації, КІК-ЦП до ряд. 1.2 КІК-ЦП, 1.3 КІК-ЦП додатку КІК-К до ряд. 02 КІК-К додатку КІК до ряд. 06.1 КІК декларації.

Додатки КІК подаються окремо за кожною контрольованою компанією, починаючи зі звітних періодів **2021 р.**

За оновленою формою декларація подається **вперше** ([лист ДПСУ від 14.12.2020 р. № 22431/7/99-00-05-05-01-07](#)):

- платниками з квартальним звітним періодом – **за I квартал 2021 р.;**
- планиками з річним звітним періодом – **за 2021 р.**

За 2020 р. декларація подається **за «старими» формами.**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИРОБНИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

До ПКУ для сільгоспвиробників **повернули** право вибору звітного періоду:

- ✓ за загальним правилом – календарний рік (з 01 січня до 31 грудня).
Встановлений «за замовчуванням»;
- ✓ з 01.07.XX по 30.06.XX наступного року (п. 137.4.1 ПКУ).

Вперше такий період був з 01.01.2020 по 30.06.2020 (**лист ДПСУ № 8939, ІПК від 31.08.2020 р. № 3632/ІПК/99-00-05-05-02-06**).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

«Малодохідники»: 20 млн.грн. → 40 млн.грн.

Платники «малодоходники» мають право:

- ✓ подавати тільки **річну** декларацію з податку на прибуток (п. 137.5 ПКУ);
- ✓ **можуть** прийняти рішення про **не проведення корегувань**, передбачених р. III ПКУ (пп. 134.1.1), крім перенесення від'ємного значення об'єкту оподаткування минулого року у звітну декларацію.

З 23.05.2020 р. критерій для «малодохідників» збільшили до **40 млн.грн.**

Порядок застосування цього критерію роз'яснений [в листі ДПСУ від 04.06.2020 г. № 8939/7/99-00-07-02-01-07](#) та [ІПК від 21.08.2020 р. № 3528/ІПК/99-00-04-02-02-06](#):

- ✓ за підсумками **2020 р.** вже застосовується критерій **40 млн.грн.** Якщо платник не перевищив цей поріг, він **може прийняти рішення не проводити корегування** вже за підсумками 2020 р., в 2021 р. такий платник буде подавати тільки річну декларацію;
- ✓ якщо річний дохід за **2019 р. був вище 20 млн.грн.** та в 2020 р. платник подавав квартальні декларації і проводив обов'язкові корегування, але за **2020 р.** його дохід становить **менше 40 млн.грн.**, то в річній декларації за 2020 р. такий платник **може прийняти рішення про не проведення корегувань**, в цьому разі «обнуляться» всі раніше проведені корегування.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Критерій основних засобів: 6 000 грн. → 20 000 грн.

Об'єкти ОЗ, які **введені в експлуатацію з 23.05.2020 р.** та пізніше, вважаються ОЗ для податкового обліку, якщо їх вартість **перевищує 20000 грн.** (*Лист № 8939*).

Якщо об'єкти введені в експлуатацію **до 23.05.2020 р.** при первісній вартості менше 20000 грн. але більше 6000 грн., **продовжують обліковуватись як ОЗ**, та не переводяться в необоротну малоцінку (на субрахунок 112).

ІПК ДПСУ от 05.06.2020 р. № 2314/6/99-00-07-02-02-06/ІПК (малоцінка):

<<...в цілях оподаткування починаючи з 23.05.2020 матеріальні активи, вартість яких не перевищує 20000 гривень, не належать до основних засобів.

...Враховуючи, що вартісний критерій визначення основних засобів змінено з 23 травня 2020 року, цей критерій буде застосовуватись до основних засобів, що вводяться в експлуатацію після 22 травня 2020 року. Основні засоби, введені в експлуатацію до 23 травня 2020 року, продовжують амортизуватись в податковому обліку, навіть якщо їх залишкова балансова вартість не перевищує 20000 гривень.

...У рядках 1.1.1 та 1.2.1 АМ додатка РІ до Декларації зазначаються різниці, які виникають при нарахуванні амортизації основних засобів або нематеріальних активів без врахування амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів.>>

ПОЛІПШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ (п. 138.3.1 ПКУ)

Спочатку (з **23.05.2020** р.) згідно внесених змін на період **модернізації, реконструкції, добудови, дообладнання, консервації** ОЗ податкова амортизація **не нараховується**. Це відповідає п. 29 НП(С)БО 7 «Основні засоби».

Але! З 08.08.2020 г. згідно змін в п. 138.3.1 ПКУ податкова амортизація не нараховується **тільки на період консервації ОЗ**. Тепер це відповідає МСФЗ 16 «Основні засоби», але не відповідає національним стандартам бухобліку☺.

Ремонти (поточні та капітальні), як і раніше, списуються **на витрати періоду**, а на час їх проведення амортизація не зупиняється.

ПОЛІПШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ (п. 138.3.1 ПКУ)

ІПК ДПСУ від 21.09.2020 р. № 3934/ІПК/99-00-05-05-02-06 (по МСФЗ):

*<<...з якого дня місяця припиняється та відновлюється нарахування амортизації згідно пп. 138.3.1 п. 138.3 ст. 138 Кодексу у разі, якщо основний засіб **виводиться з експлуатації у зв'язку з модернізацією** (реконструкцією, добудовою, дообладнанням, консервацією), яка:*

- починається 07.06.2020 та закінчується 25.07.2020;*
- починається 07.06.2020 та закінчується 25.09.2020;*
- починається 12.08.2020 та закінчується 25.09.2021.*

...враховуючи, що розрахунок амортизації здійснюється за правилами бухгалтерського обліку, тому у разі якщо у бухгалтерському обліку на період реконструкції, добудови, дообладнання основних засобів амортизація не нараховується, то і у податковому обліку амортизація таких основних засобів припиняється у відповідному порядку.

На період консервації основних засобів у податковому обліку їх амортизація не нараховується.>>

АМОРТИЗАЦІЯ ОЗ — ВИРОБНИЧИЙ МЕТОД

Закон № 466 з 23.05.2020 г. «узакопив» застосування в податковому обліку **виробничого методу амортизації ОЗ**.

Перехідні правила (п. 52 п/р. 4 р. ХХ ПКУ, Лист № 8939): платник може прийняти рішення про застосування виробничого методу в 2, 3 або 4 кварталі 2020 р. Для цього необхідно провести **інвентаризацію** таких об'єктів на **01** число кварталу, в якому таке рішення прийнято.

Результати інвентаризації	Що робити в податковому обліку
1. Залишкова вартість всіх ЗС, що амортизуються за виробничим методом (без урахування переоцінки) в бухобліку < балансової вартості ОЗ в податковому обліку	Різниця амортизується як окремий об'єкт ОЗ за прямолінійним методом протягом 20 кварталів. Вперше таку амортизацію можна включити до декларації в періоді переходу на виробничий метод
2. Залишкова вартість всіх ЗС, що амортизуються за виробничим методом (без урахування переоцінки) в бухобліку > балансової вартості ОЗ в податковому обліку	В податковому обліку продовжує амортизуватися та балансова вартість ОЗ, яка була раніше, але метод амортизації застосовується вже виробничий
В декларації нараховану амортизацію за варіантом 1 слід відобразити: - за 2020 рік - в будь-якому рядку додатку РІ (права сторона) з наданням пояснень - починаючи зі звітних періодів 2021 г. - ряд. 4.2.16.2 додатку РІ.	

ПРИСКОРЕНА АМОРТИЗАЦІЯ ОЗ (п. 43-1 п/р. 4 р. ХХ ПКУ)

Законом № 466 на період з 01.01.2020 по 31.12.2030 введена прискорена амортизація ОЗ

Група ОЗ	Мінімальний строк прискореної амортизації, рік	Мінімальний строк амортизації за ст. 138
Група 3 (передаточні пристрої)	5	10
Група 4 (машини та обладнання)	2	5
Група 5 (транспортні засоби)	2	5
Група 9 (інші ОЗ)	5	12

В декларації суми прискореної амортизації ОЗ:

- за **2020** рік для груп 3, 5, 9 в додатку АМ немає окремих рядків, включати у відповідні рядки за групами ОЗ;
- починаючи з **1-го** кварталу **2021** р. – в рядках **А3-2, А4-2, А5-2, А9-2** додатку АМ

ПРИСКОРЕНА АМОРТИЗАЦІЯ ОЗ — УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ

Для цілей прискореної амортизації ОЗ мають **одночасно відповідати таким умовам:**

- ✓ введені в експлуатацію в одному з податкових періодів 2020-2030 рр.;
- ✓ нові (не були в експлуатації);
- ✓ використовуються у власній господарській діяльності та не надаються в оренду (виключення – якщо оренда є основним видом діяльності).

Закон № 466 набув чинності з 23.05.2020, але можливість запровадження прискореної амортизації передбачена з 01.01.2020 гр. Відповідно, платники **мають право зробити перерахунок** суми прискореної амортизації з **01.01.2020** та загальну суму амортизації включити в поточну декларацію (додаток АМ).

ДІЛОВА МЕТА (23.05.2020 ДО 31.12.2020)

В ПКУ (пп. **14.1.231**) введений термін «**економічний ефект**», який передбачає приріст (збереження) активів платника та/або їх вартості, та створення умов для такого приросту (збереження) в майбутньому:

*«Для цілей оподаткування вважається, що операція, **здійснена з нерезидентами**, не має розумної економічної причини (ділової мети), зокрема, але не виключно, якщо:*

головною ціллю або однією з головних цілей операції та/або її результатом є несплата (неповна сплата) суми податків та/або зменшення обсягу оподаткованого прибутку платника податків;

у зіставних умовах особа не була б готова придбати (продати) такі товари, роботи (послуги), нематеріальні активи, інші предмети господарських операцій, відмінні від товарів, у непов'язаних осіб».

Доказувати відсутність ділової мети повинні податківці. Але, якщо підприємство самостійно вважає, що ділової мети в придбанні товарів/послуг немає, воно має самостійно **збільшити фінрезультат** на суму таких витрат (пп. **140.5.15 ПКУ**). В 2020 р. норма поширюється на всіх нерезидентів!

Таке корегування є пріоритетним (інші корегування не проводяться – ТЦУ, «+30%» та інші).

В декларації за 2020 р. суму корегування можна вказати в будь-якому рядку додатку РІ та надати пояснення.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ДІЛОВА МЕТА (ЗАКОН № 1117)

З 01.01.2021 р.

1. Вилучений пп. 140.5.15 ПКУ (корегування для всіх)

2. В пп. **14.1.231** уточнено: *«Цей підпункт застосовується для цілей статті 39 цього Кодексу, в тому числі при доведенні обставин, що свідчать про відсутність ділової мети, у випадках, визначених пунктом 140.5 статті 140 цього Кодексу, які передбачають застосування відповідних положень статті 39 цього Кодексу».*

Відсутність «розумної економічної причини (ділової мети)» в контрольованій операції означає повне неврахування суми такої операції у витратах платника, або операція може бути замінена на альтернативний варіант, який визначить контролюючий орган при перевірці ТЦУ (новий **пп. 39.2.2.12 ПКУ**).

Відповідно, доданий **новий пп. 140.5.2-1 ПКУ**: фінрезультат збільшується на **всю суму** контрольованої операції, якщо вона не має ділової мети. Таке корегування **є пріоритетним**, інші корегування по ТЦУ (п. 140.5.1, п.140.5.2 ПКУ) при цьому не застосовуються. Воно може проводитися за результатами перевірки по ТЦУ, або платником самостійно.

З 01.01.2022 р.:

Додаються корегування на всю суму операцій без «ділової мети» до пп. 140.5.4 ПКУ (придбання товарів/послуг у нерезидентів з Переліку № 1045 та Переліку № 480 +30%), **пп. 140.5.5-1 ПКУ** (реалізація товарів/послуг нерезидентам з Переліку № 1045 та Переліку № 480 + 30%), **пп. 140.5.6 ПКУ** (роялті в межах 4% доходу). Вони проводяться за підсумками року.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

«+30%» тепер і по експорту (новий пп. 140.5.5-1 ПКУ)

Фінансовий результат збільшується на 30% вартості товарів/послуг, **реалізованих** нерезидентам з **Переліку № 1045** (низькоподаткові держави) та/або **Переліку № 480** (особливі організаційно-правові форми та за умови, що нерезидент не сплачує податок на прибуток в країні реєстрації).

Корегування проводиться **за підсумками року**.

Корегування не проводиться, якщо ціна операції обґрунтована за принципом «витягнутої руки» за правилами ст. 39 ПКУ.

Зверніть увагу!

Постановою КМУ від 24.12.2019 р. № 1100 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 4 липня 2017 р. № 480» (набув чинності з 01.01.2020 р.) **Перелік № 480 доповнено** окремими організаційно-правовими формами резидентів **Австрії, Німеччини та Польщі**.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЗМЕНШЕННЯ НА СУМУ ОТРИМАНИХ ДИВІДЕНДІВ ВІД НЕРЕЗИДЕНТІВ (оновлений пп.140.4.3. ПКУ)

Фінансовий результат зменшується на суму нарахованих нерезидентом дивідендів на користь платника і доходу від участі в капіталі такого нерезидента, якщо:

- ✓ підприємство володіє не менше 10 % статутного капіталу нерезидента протягом календарного року;
- ✓ нерезидент не входить до Переліку № 1045 (крім країн, з якими є чинні договори про усунення подвійного оподаткування).

ПРОЦЕНТИ ЗА ЗАЙМАМИ ВІД НЕРЕЗИДЕНТІВ

Закон № 466 та Закон № 1117 практично однаково виклали в **новій редакції п. 140.2 ПКУ**, що діє з **2021 р.** Основні нововведення такі:

- ✓ норми п. 140.2 ПКУ діють **для всіх нерезидентів**, що надають процентні займи підприємству (*було – нерезидентів – пов'язаних осіб*), якщо сума боргових зобов'язань у 3,5 і більше рази перевищує власний капітал підприємства;
- ✓ сума боргових зобов'язань визначається **з урахуванням «перехідних» процентів з п. 140.3 ПКУ**;
- ✓ **сума коригування** = нараховані в бухобліку проценти з нерезидентами (крім капіталізованих процентів) – (об'єкт оподаткування + фінансові витрати за даними ф. № 2 + **податкова** амортизація ОЗ та НА) x **30 %**.

При цьому «**об'єкт оподаткування**» – це **ряд. 04** декларації **без** збитків минулого року і даних суми коригувань за цим п. 140.2 ПКУ. При цьому:

- ✓ якщо «**сума коригування**» має від'ємне значення, об'єкт оподаткування збільшується на всю суму процентів, нарахованих нерезидентам;
- ✓ сума «**нарахованих процентів**» включає дані проводки Дт 95 Кт 684 плюс частку процентів, що містяться в складі амортизації ОЗ (якщо проценти були капіталізовані);
- ✓ в розрахунку процентів за контрольованими операціями враховуються проценти на рівні не вище розрахованих **за принципом «витягнутої руки»**.

ШТРАФИ

(доповнення до пп. 140.5.11 ПКУ)

Фінансовий результат до оподаткування збільшується (**нове**) на:

✓ штрафи, пеню, нараховані **контролюючими органами та іншими органами державної влади** за порушення вимог законодавства.

В бухобліку нарахування штрафів за податковими повідомленнями-рішеннями (ППР) проводиться на дату узгодження ППР (гранична дата платежу по такому ППР), а не на дату його складання. Отже, не помиляйтесь з датами нарахування штрафів!

Увага! На суму «самоштрафу» (3% або 5%) не збільшують об'єкт оподаткування (**ЗІР, 102.02**).

✓ суми **відшкодування збитків, компенсації за упущену вигоду** за цивільно-правовими договорами (в т.ч. ЗЕД) на користь неплатників податку на прибуток (крім фізосіб - платників ПДФО).

В декларації за 2020 р. такі корегування можна включити до **ряд. 3.1.11** додатку РІ (загальні суми штрафів).

ПЕРЕНЕСЕННЯ ВІД'ЄМНОГО ЗНАЧЕННЯ ПРИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ (пп.140.4.5 ПКУ)

З **23.05.2020** є законним **зменшення** об'єкту оподаткування підприємства- правонаступника на суму «**податкових збитків**», отриманих в процесі **реорганізації**:

✓ в процесі **приєднання** — від підприємства, що ліквідується. Мають бути дотримані такі умови:

1) сума «перенесеного» збитку не має перевищувати суму власного капіталу ліквідованого підприємства на кінець попереднього року;

2) ліквідоване підприємство та правонаступник мають бути пов'язаними особами не менше 18 місяців до дати завершення приєднання;

✓ в процесі **виділу** збитки переносяться пропорційно до отриманої частки майна.

Перенесення податкових збитків проводять в періоді затвердження розподільчого балансу (передавального акту).

В декларації за 2020 р. платники- правонаступники включають суму отриманих при реорганізації збитків в ряд. **3.2.4** додатку РІ к Декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ДОХОДИ НЕРЕЗИДЕНТІВ 1

З 23.05.2020 р. платниками податку на прибуток в Україні мали б бути самі **нерезиденти**. Проте, Закон № 1117 «пересунув» цю норму **на 2021 р.**

Закон № 466 розширив перелік доходів нерезидентів, що оподатковуються в Україні (пп. 141.4.1), зокрема, оподаткуванню в Україні підлягають доходи від відчуження прав нерезидента на добичу та розробку родовищ корисних копалин, мінеральних джерел та інших природних ресурсів на території України (з **23.05.2020**).

Закон № 466 таж передбачав, що з таких доходів, як **прибуток від операцій продажу акцій (корпоративних прав) в іноземних компаніях**, крім тих акцій, які перебувають в обігу на фондовій біржі (з **01.07.2020**), нерезидент також має заплатити податок в Україні, якщо такі корпоративні права «наповнені» майном українських компаній. При цьому база оподаткування мала визначатися на підставі даних бухгалтерського обліку української компанії (**пп. «е» пп. 141.4.1 ПКУ**). Проте, **Закон № 1117** переніс дату застосування даної редакції цього пункту **на 01.01.2021**.

В 2020 р. пп. «е» пп. 141.4.1 ПКУ застосовується в тій самій редакції, що діяла до 23.05.2020.

ДОХОДИ НЕРЕЗИДЕНТІВ 2

Податковими агентами при виплаті доходів нерезидентам тепер однозначно є:

- ✓ юридичні особи (в т.ч. на єдиному податку);
- ✓ фізичні особи-підприємці (в т.ч. на єдиному податку);
- ✓ самозайняті особи (пп. 133.1.1, п. 137.5 ПКУ).

Ці норми набули чинності з **2021 р.**

Такі податкові агенти зобов'язані в момент виплати доходу нерезиденту утримати та сплатити до бюджету податок з доходів нерезидентів, та за підсумками року подати декларацію з податку на прибуток, де в додатку ПН вказати виплати і суму податку.

На думку ДПСУ (*лист № 8939*), якщо виплати були в **2020 р.**, таким податковим агентам слід подати річну декларацію з додатком ПН за 2020 рік.

ДОХОДИ НЕРЕЗИДЕНТІВ І «НАТУРАЛЬНИЙ КОЕФІЦІЄНТ»

Закон № 466 з 23.05.2020 вніс такі зміни щодо визначення бази оподаткування доходу нерезидента:

- ✓ в договорі з нерезидентом тепер можна не вказувати, що податок утримується виключно з доходу нерезидента (виключений абз. перший **пп. 141.4.9 ПКУ**).
- ✓ резидент застосовує «натуральний» коефіцієнт для визначення бази оподаткування доходу нерезидента, якщо податок не утримав за рахунок такого доходу (**пп. 141.4.2 ПКУ**). Тобто податок обчислюється за такою формулою:

$$P_c = C_d * 100 / (100 - C_p) - C_d,$$

де: P_c - сума податку до сплати;

C_d - сума виплаченого доходу;

C_p - ставка податку (15%, 6% и др.).

Наприклад, нараховані дивіденди направляються на поповнення статутного капіталу. Фактичної виплати немає, податок з дивідендів розраховується з «натуральним» коефіцієнтом.

Проте, **Законом № 1117** встановлено, що пп. 141.4.2 ПКУ в 2020 р. діє в старій редакції, яка була до 23.05.2020 (**п. 60⁸ п/р. 10 р.ХХ ПКУ**). І застосування «натурального» коефіцієнта також пропало для 2020 року!

ДОХОДИ НЕРЕЗИДЕНТІВ І ЗАСТОСУВАННЯ КОНВЕНЦІЙ

В п. 103.2 ПКУ внесені такі уточнення:

- ✓ доказувати бенефіціарність отримувача-нерезидента тепер необхідно **лише якщо сама Конвенція містить вимогу** – звільнення від податку застосовується тільки для бенефіціара;
- ✓ пільги та звільнення від податків по Конвенції не застосовується, якщо мета виплати нерезиденту – **ухилення від оподаткування**;
- ✓ якщо отримувач доходу (нерезидент) **не є бенефіціаром**, то може бути застосована Конвенція, що діє з країною бенефіціара, за таких умов: отримувач подає заяву в довільній формі, що він не є бенефіціаром, а бенефіціар подає заяву, що він бенефіціар (з документами, що це підтверджують) та довідку про своє резидентство.

КІК ТА ЗАКОН № 1117

Доповнений п. 54 п/р. 10 р. ХХ ПКУ (перехідний період):

- ✓ **першим звітним (податковим) роком** для звіту про **контрольовані іноземні компанії є 2022 рік**;
- ✓ Звіт про **КІК за 2022 рік** подається **одночасно** з поданням декларації з податку на прибуток **за 2023 рік** із включенням скоригованого прибутку КІК, що підлягає оподаткуванню в Україні, до показників відповідних декларацій за 2023 рік;
- ✓ штрафні санкції за порушення ст. 39-2 ПКУ **не застосовуються за результатами 2022 - 2023 років**;
- ✓ до платника податків, **його посадових осіб не застосовується за результатами 2022 - 2023 р. адміністративна та кримінальна відповідальність** за будь-які порушення, пов'язані із застосуванням норм статті 39² цього Кодексу. У зв'язку з цим **інформація та/або документи**, отримані контролюючим органом відповідно до статті 39² цього Кодексу, **за результатами 2022 - 2023 звітних (податкових) років**:
 - а) є інформацією з обмеженим доступом, що не може бути витребувана та/або передана правоохоронним органам на їх запит чи в рамках процедур, передбачених КПКУ;
 - б) не може вважатися доказами у кримінальному провадженні у розумінні ст. 84 КПКУ.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Дякуємо, що були з
нами!

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua